

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	201 Агрономія
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Агрономія
Курс, семестр	4 курс, 7 семестр;
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 5, Загальна кількість годин – 150, з яких: лекцій – 24 год., лабораторних занять – 26 год. (денна форма здобуття освіти) лекцій – 8 год., лабораторних занять – 10 год. (заочна форма здобуття освіти) Форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, Кафедра рослинництва
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Бараболя Ольга Валеріївна. к. с.-г. наук., доцент, доцент кафедри рослинництва. E-mail olga.baraboliy@pdau.edu.ua сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/people/barabolya-olga-valeriyivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми Агрономія: Ботаніка, Фізіологія рослин
Компетентності	<i>Інтегральна компетентність</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>Загальні:</i> ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища <i>Фахові:</i>

	ФК2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції. ФК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.
Програмні результати навчання / Результати навчання	РН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов. РН14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	

Даний освітній компонент передбачає набуття здобувачами вищої освіти як майбутніми фахівцями наступних соціальних навичок (soft skills): уміння працювати в команді; лідерські якості; креативність; організаторські здібності; комунікація; емоційний інтелект; робота з інформацією; системне мислення; мотивація.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

сформувати у здобувачів вищої освіти знання наукових основ технології зберігання та переробки продукції рослинництва, шляхів оцінки якості зерна, плодів та овочів та вміння визначати якісний склад зерна різних сільськогосподарських культур для використання у борошномельному виробництві, хлібопечінні, консервуванні та зберіганні та іншій переробній промисловості, навчити класифікувати сільськогосподарські культури за морфологічними ознаками з урахуванням сучасних екологічно безпечних способів для подальшої переробки та зберігання, обґрунтувати наукові основи фізіологічних процесів зерна для розв'язання виробничих технологічних завдань, розвивати самостійне мислення з професійних питань, реалізувати здобуті знання на практиці

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1.** Наукові принципи зберігання і консервування продукції рослинництва
- Тема 2.** Фізико-хімічні властивості зерна
- Тема 3.** Заходи підвищення стійкості зернових мас під час зберігання.
- Тема 4.** Фізіологічні процеси, що відбуваються в зернових масах під час зберігання.
- Тема 5.** Склад зернової маси і її фізичні властивості.
- Тема 6.** Режимы і способи зберігання.
- Тема 7.** Ознаки свіжості і дефектності зерна.
- Тема 8.** Основи технології переробки зернових.
- Тема 9.** Зберігання картоплі, овочів, плодів і ягід.
- Тема 10.** Основи технології переробки картоплі, овочів, плодів і ягід.
- Тема 11.** Вимоги переробної промисловості до якості сировини
- Тема 12.** Фізичні та хімічні методи консервування. Біохімічні методи консервування та методи теплової стерилізації

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- словесні (лекція, розповідь, пояснення);
- наочні (ілюстрування, спостереження);
- практичні (завдання для лабораторних робіт);
- мультимедійні (використання мультимедійних презентацій);
- методи усного контролю (опитування);
- методи письмового контролю (самостійна робота - презентація).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів та виконання перескладання	Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Навчальні завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін відповідно розкладу. Порядок повторного проходження контрольних заходів в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (https://bitly.ws/SUfG) та «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ» (https://bitly.ws/TuYe). Відповідно до локальної нормативної бази повторне складання підсумкового контролю допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, котра формується деканом факультету, за участю кафедри, відповідальної за реалізацію ОК. Оцінка, яка отримана в результаті другого повторного складання екзамену є остаточною. Складання екзамену для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз на підставі заяви студента
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.
- щодо відвідування занять	Не дозволяються пропуски занять із неповажних причин. Здобувачі освіти мають брати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до семестрового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності, при цьому здобувач має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання lms moodle про стан виконання завдань.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Для визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом, здобувач вищої освіти звертається із заявою до директора навчально-наукового інституту. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом відбувається на платформах Prometheus, Coursera, AgriAcademy. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті, здійснює Комісія шляхом проведення співбесіди або контрольного заходу. У разі наявності оцінки у документах, які підтверджують результати навчання, зі здобувачем вищої освіти проводять співбесіду, у разі відсутності оцінки – контрольний захід. Результати навчання, здобуті у неформальній / інформальній освіті, перезараховуються як оцінка семестрового контролю (залік) із освітнього компонента відповідно до шкали та критеріїв оцінювання, затверджених в Університеті. Здобувач вищої освіти звільняється від опанування перезарахованого освітнього компонента у наступному семестрі.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі незгоди із отриманою оцінкою, а також у випадку неможливості спільного врегулювання ситуації, здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. У цьому випадку здобувач подає апеляційну заяву на ім'я ректора. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті». Нормативноправові акти стосовно оскарження результатів навчання наведені на сторінці «Положення про освітню діяльність» сайту ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/content/plozhennyyapro-osvitnyu-diyalnist).
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	

Основні

1. Подпрятів Г.І., Завадська О.В., Бобер А.В., Ящук Н.О. Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва: Підручник . К.: ФОП Ямчинський О.В.2023. 844 с.
2. Подпрятів Г.І., Бобер А.В. Післязбиральна доробка та зберігання продукції рослинництва. Навчальний посібник. – К.: НУБіП України, 2024. – 650 с.
3. Подпрятів Г.І., Бобер А.В. Післязбиральна доробка та зберігання продукції рослинництва. Навчальний посібник. – К.: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2019. – 492 с.
4. Подпрятів Г.І., Бобер А.В., Ящук Технохімічний контроль продукції рослинництва: Підручник. – К.: ФОП Ямчинський О.В. 2022. – 790 с.
5. Подпрятів Г.І., Завадська О.В., Бобер А.В., Ящук Н.О. Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва: Підручник . К.: ФОП Ямчинський О.В.2023. 844 с.

6. Жигунов Д. О., Волошенко О. С., Брославцева І. В. Технологія та оцінка якості зернових продуктів. Монографія. Олді+. 2021. 364 с.
7. Енергетичні та сировинні рослині ресурси. Навчальний посібник / С. М. Каленська. К.: ТОВ «Центр поліграфії «Компринт». 2022. 322 с.
8. Каленська С. М., Дмитришак М. Я. Мокрієнко В. А. Зернові та зернобобові культури. Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ "ТВОРИ". 2020. 366 с.

Допоміжні

1. Державні стандарти на сільськогосподарську продукцію (зернові, бобові, круп'яні, олійні культури).
2. Якість та облік зерна за приймання, оброблення і зберігання: навч. посіб./Н. М. Осокіна та ін. – К.: ТОВ «ТРОПЕА», 2021. – 456 с.: іл.
3. Бараболя О.В., Кириченко Д. В. Перспективні технології зберігання зерна під час надзвичайних ситуацій. Вісник ПДАУ. 2022. № 4 С 25-32 **doi: 10.31210/visnyk2022.04.01**
4. Бараболя О.В. Виробництво та продаж якісної та безпечної харчової продукції. Матеріали 1 Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) "Якість та безпечність продукції у внутрішній та зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи". ПДАУ, 15 лютого 2022 року 7-9 С.
5. Бараболя О.В., Татарко Ю.В., Олефір О.А. Вплив якісних показників зерна пшениці озимої на хлібопекарські властивості борошна Міжнародний науковий журнал "SWorld Journal" Болгарія, Issue №7. Part3 March 2021 С. 68-76 DOI: 10.30888/2663-5712.2021-07-03-004
6. Чайка Т. О., Бараболя О. В. Вплив пошкодження зерна пшениці озимої клопом шкідлива черепашка на її врожайність та якість зерна. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2022. № 2. С. 135–141 doi: 10.31210/visnyk2022.02.16

Інформаційні ресурси

1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України – dir@dnsgb.kiev.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – nlu@csl.freenet.kiev.ua
3. Prometheus – український МООС, що дає змогу безкоштовно створювати онлайн-курси за умови якісного та відповідного до цінностей ресурсу контенту. <https://prometheus.org.ua/>
4. AgriAcademy – унікальна освітня платформа української агробізнес-спільноти пропонує актуальні агрознання на безоплатних онлайн-курсах від кращих викладачів світу та України. <https://agriacademy.org/courses-catalog/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри рослинництва, протокол від «02» вересня 2024 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання практичних робіт та їх захист	виконання завдань самостійної роботи	екзамен	
Тема 1. Наукові принципи зберігання і консервування продукції рослинництва	1	-	1	20	2
Тема 2. Фізико-хімічні властивості зерна	1	5	1		7
Тема 3. Заходи підвищення стійкості зернових мас під час зберігання.	1	5	1		7
Тема 4. Фізіологічні процеси, що відбуваються в зернових масах під час зберігання.	1	5	1		7
Тема 5. Склад зернової маси і її фізичні властивості.	1	5	1		7
Тема 6. Режимы і способи зберігання.	1	5	1		7
Тема 7. Ознаки свіжості і дефектності зерна.	1	5	1		7
Тема 8. Основи технології переробки зернових.	1	5	1		7
Тема 9. Зберігання картоплі, овочів, плодів і ягід	1	5	1		7
Тема 10. Основи технології переробки картоплі, овочів, плодів і ягід.	1	5	1		7
Тема 11. Вимоги переробної промисловості до якості сировини	1	5	1		7
Тема 12. Фізичні та хімічні методи консервування. Біохімічні методи консервування та методи теплової стерилізації	1	5	2		8
екзамен				20	20
всього	12	55	13	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(заочна форма здобуття освіти)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Лаб. робота	Самост. роб.	Контрольна робота	екзамен	
Тема 1. Наукові принципи зберігання і консервування продукції рослинництва	-	2			2
Тема 2. Фізико-хімічні властивості зерна	5	3			8
Тема 3. Заходи підвищення стійкості зернових мас під час зберігання.	5	3			8
Тема 4. Фізіологічні процеси, що відбуваються в зернових масах під час зберігання.	-	3			3
Тема 5. Склад зернової маси і її фізичні властивості.	-	4			4
Тема 6. Режимы і способи зберігання.	5	3			8
Тема 7. Ознаки свіжості і дефектності зерна.	5	4			9
Тема 8. Основи технології переробки зернових.	-	3			3
Тема 9. Зберігання картоплі, овочів, плодів і ягід	-	4			4
Тема 10. Основи технології переробки картоплі, овочів, плодів і ягід.	-	3			3
Тема 11. Вимоги переробної промисловості до якості сировини	-	4			4
Тема 12. Фізичні та хімічні методи консервування. Біохімічні методи консервування та методи теплової стерилізації	5	4			9
Контрольна робота			15		15
екзамен				20	20
всього	25	40	15	20	100

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	надана повна змістовна відповідь; на високому рівні демонструє знання з оцінки якості зерна пшениці для використання в борошномельному виробництві, уміння визначати видовий склад зерна для подальшої переробки на борошно, здатність класифікувати зерно за морфологічними ознаками з урахуванням сучасних екологічно безпечних заходів, застосовувати знання з наукових основ фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних завдань, реалізувати здобуті знання на практиці.
0	відсутня відповідь та не засвоєний матеріал, не виявлено базових знань з навчальної дисципліни

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на лабораторних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	виконано завдання лабораторного заняття та надано повну змістовну відповідь на контрольні запитання, на високому рівні демонструє знання з оцінки якості зерна пшениці, жита та тритикале для використання в борошномельному виробництві, уміння визначати якість зерна для подальшої переробки на борошно, здатність класифікувати зерно за морфологічними ознаками з урахуванням сучасних екологічно безпечних заходів, застосовувати знання з наукових основ фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних завдань, реалізувати здобуті знання на практиці.
4	виконано завдання лабораторного заняття та надано неповну відповідь на контрольні запитання, на достатньому рівні демонструє знання з оцінки якості зерна пшениці, жита та тритикале для використання в борошномельному виробництві, уміння визначати видовий склад зерна для подальшої переробки на борошно, здатність класифікувати зерно за морфологічними ознаками з урахуванням сучасних екологічно безпечних заходів, застосовувати знання з наукових основ фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних завдань, реалізувати здобуті знання на практиці.
3	виконано завдання лабораторного заняття та надано неповну відповідь на контрольні запитання із помилками, на середньому рівні демонструє знання з оцінки якості зерна сільськогосподарських культур для використання в борошномельному виробництві, уміння визначати видовий склад зерна для подальшої переробки на борошно, здатність класифікувати зерно за морфологічними ознаками з урахуванням сучасних екологічно безпечних заходів, застосовувати знання з наукових основ фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних завдань, реалізувати здобуті знання на практиці.
2	виконав завдання лабораторного заняття та надано коротку відповідь на деякі контрольні запитання, на середньому рівні демонструє знання з оцінки якості зерна сільськогосподарських культур для використання в борошномельному виробництві, уміння визначати видовий склад зерна для подальшої переробки на борошно, здатність класифікувати зерно за морфологічними ознаками з урахуванням сучасних екологічно безпечних заходів, застосовувати знання з наукових основ фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних завдань, реалізувати здобуті знання на практиці.

1	не повністю виконано завдання лабораторного заняття, на недостатньому рівні демонструє знання з оцінки якості зерна сільськогосподарських культур для використання в борошномельному виробництві, уміння визначати видовий склад зерна для подальшої переробки на борошно, здатність класифікувати зерно за морфологічними ознаками з урахуванням сучасних екологічно безпечних заходів, застосовувати знання з наукових основ фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних завдань, реалізувати здобуті знання на практиці.
0	не виконано завдання лабораторного заняття, відсутні базові знання з навчальної дисципліни

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	повністю виконано завдання самостійної роботи, на високому рівні демонструє знання з оцінки якості зерна сільськогосподарських культур для використання в борошномельному виробництві, уміння визначати видовий склад зерна для подальшої переробки на борошно, здатність класифікувати зерно за морфологічними ознаками з урахуванням сучасних екологічно безпечних заходів, застосовувати знання з наукових основ фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних завдань, реалізувати здобуті знання на практиці.
0	не виконано завдання самостійної роботи, відсутні базові знання з навчальної дисципліни